

עין משפט ונר מצוה

יד א ב טו ט"ז י"ד מימן ב סעף י:

הגהות הב"ה

(א) רש"י ד"ה כהמורא וכו' דהא כהיתורא: (ב) ד"ה ו' אלפים כל הנכרים: (ג) תוס' ד"ה מותר וכו' לעשות עמו ביין נסך:

שיטה מקובצת

אן ר' יהודה בפ' כל שעה חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח אסור מדאורייתא ואע"ג דאסורא דאורייתא היא סמיכין אחתלפי ש"מ פשיטא לן דמתלפין. בדאורייתא לא מפליג. וכו': ב דאמר מר חמורה עבודת כוכבים שכל המורה [בה] ככופר בכל התורה כולה ואפי' הכי: ג דעבודת כוכבים תקיף עליהו ויהושפט. ג"כ ג"א בס"י עליהו יהושפט וכו': ד ושהיה סבור שאכל יהושפט עמו: ט ויסיתוהו לעלות דאמר חמץ אחר הפסח למעלה גלעד הסי' ומה"ד באכילה ושתיא חירוצא הוא הסי' ומה"ד י"ב נסיכס: ו דעדיין לא נאסר סתם יינם: ז הא דיעבר עבר ואע"ג דבשאר חליפין אסור באשת. ט גבי השוכר את הפועל לעשות עמו ביין נסך:

רבינו גרשום

עוברי עבירה ולמה קורא אותן עוברי עבירה שעוברין בלאו דלא יראה: הא מני ר' יהודה היא דאמר חמץ אחר הפסח וכו'. בפסכת פסחים דר' יהודה סבר תלתא לאוי כתיבי חד לפני זמנו משש שעות ולמעלה וחד בתוך זמנו וחד לאחר זמנו דאי הניח אותו ועבר עליו הפסח אסור: וכי מקילין בדרבנן. כגון חמץ אחר הפסח אבל שחיטה דאורייתא לא מקילין: לימא מסייע' ליה הכל שחטי' כלומר לרבא מסייעא דאמר מומר אוכל נבילות לתיאבון ברוך סבין ונתן לו ומותר לאכול משחיטתו: אלא פשיטא מומר לערלות. כלומר ישראל הוא אלא שאינו רוצה למול: כיון דרש ביה. כלומר דרגיל לאכול נבילות: סתם יינם הוא. כלומר זהו יינם שיש שלא פירש לנסך יינן לע"ז: ועובד'ה לא הוה ספק לזכות להיושפט ולגבריה ודלמא גבריה דאתאב הוו מעלי. כלומר והם שחטו להיושפט וגבריה

ד:

מותר מיד מפני שהן מחליפין. פירוש מותר בהנאה למוכרו או להאכילו לפועלים עובדי כוכבים או לכלזים אצל לישראל אסור באכילה דגזרו על פתן של עובדי כוכבים י"א"ג כדפירש ר"ת דבצנץ איירי דמותר באכילה והשתא א"ש דלא תקשי י' היכי סברה

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

מוסר מיד. ואע"ג דלא שהה כדי לאפות דודאי עבר עליה הפסח מותר לכשרים לאכול מחמתן מיד: **מפני שכן מחליפין**. בשל עובדי כוכבים דכיון דמזי לאכול היתירא דחמץ של עובד כוכבים שעבר עליו הפסח מותר לא אכיל ידיה דחמץ של ישראל שעבר עליו הפסח אסור. ואע"ג דהשתא נמי איסור הוא

לגביה דהא מתהני מחמתן שעבר עליו הפסח דאי לא דייצה ליה לעובד כוכבים לא הוה יחיד ליה ידיה אפ"ה כל מה דמזי למעבד בהיתירא פורתא עבד ולדידן מיהא שרי דאין לך איסור הנאה מופס חליפין חוץ מעבודת כוכבים והקדש ושביעית. וי"א שאף לעזמו מותר וטעות הוא צידס דאי"כ מזינו דמיס לתמן בפסח ולשור הנסקל שאס רחא מוכרו לעובד כוכבים ותנן האוכל תרומת חמץ בפסח פטור מן התשלומין ומדמי' עניינ'ו: **אורכיו** (י' יהודה. ב' כל שעה (פסחים כח:): **איסור דאורייתא**. ואע"ג דאורייתא היא סמיכין אחתלפיו: **בדאורייתא לא מקילין**. כגון נבלה: **מי קסני שאני אומר התלפיו**. דהוי משמע דלא פשיטא לן דהחליפו ואין הוא דתלין לקולא משום דאיסור דרבנן הוא: **מפני שכן מחליפין קסני דודאי מחליפין**. וא"נ אוקמינן לה כר"ש כ"ש דמסייע ליה טפי לרבא דהשתא ומה דרבנן דקילא איסורא ידעינן דהו דהיכא דמשכח היתירא לא אכל איסורא דרבנן כ"ש נבלה דאורייתא: **לימא מסייע ליה**. לרבא: **מומר** לערלוס. מעבט צמזמה וז: **לא הוי מומר לכל הסורה כולה**. ושחית שפיר: **אי מומר לדבר אחר**. למזיה אחרת דלא לשחיטה ולא ראינהו מומר לנצלות: **לאוסו דבר**. לנצילות למיאצון ואינטריך לאשמועינן דאפילו למזיה דחשד ענה כי מומינן ליה היתירא סמיכין עליה: **כהיפירא דמי ליה**. וליכא למימר לא שציק היתירא ואכיל איסורא דהא (א) היתירא חשיב ליה: **אלא מומר**. דקתני לעבודת כוכבים ואינטריך לאשמועינן משום דאמר מר חמורה עבודת כוכבים שכל מהכופר בה כמורה בכל המורה כולה ופס"ה סמיכין עליה כרז ענן כו': אחאז וסיעתו חזינן דהו דעובדי עבודת כוכבים הוו ונצלה לא אשכחן דהו דפקרי ואיכא למימר דירא דעבודת כוכבים תקיף עלייהו מהיושפט דציק גמור היה: **מיוצח וצח**. שהיה סבור שיאכל'ה עמו: **מיכל לא אכל**. יהושפט: **ויסיסו**. לעלות סועל רמות (לרלות) גלעד: **למעלה שאני**. דאין אכילה לפניו אכל אדם דלריך לאכילה עיקר הסתא ידיה באכילה וסתייה: **מאי שאנ שסי**. תירוצא הוא: **אכילה נמי**. בניחומא: **ספס יינם הוא**. שלא ראינהו שנסכו לעבודת כוכבים דליסתק'ה דכתיב (דברים ג) ישמו יין נסיכס ואפילו חשבת ליה מומר לכל המורה כולה שרי דעדיין לא נאסר ויינם של עובדי כוכבים דמי"ח דבר דתלמדי שמהי והלל הוא'ה: לא הוה ספיק. לא היה מספיק לבדו לשחוט כלולס: **שצעת אלפים** (ג) **הנכרים אשר לא כרעו לנצל**. באחאז כתיב: **גברי דאחאז**. הממונים על צימו ושוחטין לו וכיון דהוו צבית אחאז לא הוו יראין לא

מאחצל דהא עובדיה ממונה על צימו וצדיק גמור היה:

על

מסורת הש"ס

א [מוס' פס"א לקמן ה.], ב [נכס"א: משומה, וכן להלן: א] [נסהדרין קו.], ד [פסחים לא: א] (ט) ז"ל רבי, ו) נכס"א: משומה, וכן להלן, ו) [לקמן ה.], ח [שבת ח: ט] עיין ר"מ, ט) עיין מוס' פסחים כט: ד"ה הדד ביה, ט) עיין ברש"א, ט) נכס"א: משומה, וכן להלן, ט) נכס"א: מין, וכן להלן, ט) נכס"א: טספ: כומר.

תורה אור השלם

1. ויחד לקץ שנים אל אחאב לשמרון ויבוח לו אחאב צאן ובקר לרב ולעם אשר עמו ויסיתוהו לעלות אל רמות גלעד:

דברי הימים ב יח ב 2. כי יסיתך אחיך בן אפיק או בןך או בנה או אשת דודקך או רעה אשר בנפשך בסתר לאמר גלבה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבתיך:

דברים יג ז 3. ויאמר יי אל השטן השמות לבך אל עבדי אשר יצאך או רעה אשר יצאך הם וישר ירא אלהים וקר מרע ועדנו מחזיק בתפלתו ותסיתני בו לבלעו חנם:

איוב ג 4. והשארתי בישאל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נקש לו: מלכים א יט יח 5. משל מקשיב על דבר שקריו כל משקריי משרי כט יב רשעים: משלי כט יב

גליון הש"ס

גמ' לא ס"ד דבתיב מושל כמשיב וכו'. אין למדין מן הללו'ת לא ולמד מדורו של יהויקים ודורו של דכיה כדאשתא בטהדרין דף קג ועיין מאמר חיקור הדין ח"א פ"ב: